

Okręg Krakowski Partii Razem
ul. Paulińska 28/LU
31-065 Kraków

URZĄD MIASTA KRAKOWA
KANCELARIA MAGISTRATU
Plac Wszystkich Świętych 3/4

Data 2017 -03- 01 (2)

Nr M244269 zał. 0

Kraków, 1 marca 2017 roku

Rada Miasta Krakowa
Plac Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków

wpłynęło 02 MAR 2017

dnia: 02 MAR 2017

Nr

Podpis

Petycja w interesie publicznym

Na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (Dz.U. z 2014r., poz. 1195) zwracamy się z wnioskiem o nadanie wybranym ulicom nazw upamiętniających kobiety związane z Krakowem: Kazimiery Bujwidowej, Marii Orwid, Władysławy Habicht, Marii Dulębianki, Wandy Bobkowskiej oraz Marceliny Kulikowskiej.

Uzasadnienie

Sejm ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 744) zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do zmiany nazw ulic upamiętniających represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944–1989. Zgodnie z informacjami podawanymi w mediach Instytut Pamięci Narodowej zalecił zmianę nazw 6 ulic: Jana Szwai, Lucjana Szenwalda, Emila Dziedzica, Franciszka Kajty, Janka Szumca, Józefa Marcika jako spełniających przesłanki określone w ww. ustawie. Mając na uwadze powyższe, Rada Miasta Krakowa w najbliższym czasie winna przystąpić do podjęcia uchwał nadających nowe nazwy tym ulicom.

Sytuacja stworzona przez ustawodawcę stanowi okazję do uznania zasług i przywrócenie miejsca w historii kobietom – działaczkom, naukowczyniom, polityczkom oraz artystkom. Rada Miasta powinna poczynić kroki zmierzające do uhonorowania osób dotychczas marginalizowanych w pamięci zbiorowej. Obecnie liczba patronów dziesięciokrotnie przewyższa liczbę patronek, co jest stanem kompromitującym. Kobiety stanowią połowę społeczeństwa i musi to znaleźć odzwierciedlenie w przestrzeni miejskiej.

Nadawanie ulicom patronek poprawi również wizerunek miasta. Kraków, który chlubi się swoją bogatą historią i swoim dorobkiem kulturowym, powinien dbać o stosowną reprezentację kobiecych postaci historycznych. Dodatkowo, nadając ulicom imiona działaczek społecznych, dajemy jasny komunikat kobietom i dziewczynkom, że ich wkład w życie publiczne spotyka się z docenieniem. Jesteśmy przekonane i przekonani, że pogląd ten podzielają krakowskie Radne i Radni.

Wnosimy o upamiętnienie Kazimiery Bujwidowej, Marii Orwid, Władysławy Habicht, Marii Dulębianki, Wandy Bobkowskiej oraz Marceliny Kulikowskiej, których biogramy przekazujemy w załączniku.

W imieniu Zarządu Okręgu,

Daria Gosek

Daria Gosek

Karolina Rostkowska

K. Rostkowska

Wyrażamy zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych osobowych podmiotu wnoszącego petycję.

Załącznik nr 1

Kazimiera Bujwidowa (1867-1932)

Wybitna działaczka oświatowa, emancypantka, publicystka, wielka patriotka i ateistka. Jako publicystka na łamach „Nowej Reformy”, „Steru” i „Nowego Słowa” walczyła o prawa kobiet i zabierała głos w tzw. kwestii kobiecej. Autorka kilkunastu broszur feministycznych. Aktywnie działała w Towarzystwie Szkół Ludowych, otworzyła krakowską czytelnię dla kobiet, zakładała bezpłatne czytelnie dla młodzieży. Wraz z mężem kierowała Zakładem Produkcji Surowic i Szczepionek na Uniwersytecie Jagiellońskim. Podczas I wojny światowej razem z najstarszą córką i mężem prowadziła szpital dla żołnierzy Legionów Polskich.

Maria Orwid (1930-2009)

Wybitna psychiatra, pionierka psychoterapii dzieci i młodzieży w Polsce, założycielka oddziału dla kobiet na Akademii Medycznej w Krakowie, a także pierwszej w Polsce akademickiej Kliniki Psychiatrii Dzieci i Młodzieży. Specjalizowała się w badaniach nad psychicznymi skutkami przeżyć obozowych, prowadziła program terapeutyczny dla Dzieci Holokaustu. Uczestniczka wszystkich krakowskich Marszów Tolerancji, ocalała z Holokaustu.

Władysława Habicht (1867-1964)

Krakowska działaczka na rzecz emancypacji kobiet, pionierka spółdzielczości mieszkaniowej, działaczka związkowa, urzędniczka pocztowa. Przewodnicząca oddziału krakowskiego Stowarzyszenia Urzędniczek Poczтовых w Galicji. Inicjatorka powstania zorganizowanego na zasadach spółdzielni lokatorskiej Towarzystwa Budowlanego Urzędniczek Poczтовых w Krakowie, którego celem była budowa mieszkań dla pracownic poczty (udało się wybudować dwa domy mieszkalne – na ul. Sołtyka 4 i ul. Syrokomli 19B).

Maria Dulębianka (1861-1919)

Galicyjska działaczka społeczna, feministka, malarka, pisarka, publicystka. Malarstwo studiowała pod kierunkiem Jana Matejki, studiowała także w Paryżu i Wiedniu, jej prace znajdują się w zbiorach Muzeum Narodowego. We Lwowie zakładała ochronki dla dzieci i kuchnie dla biednych, pracowała z dziećmi z ulicy. Jako publicystka walczyła na łamach „Steru”, „Nowego Słowa” o prawa kobiet (m.in. prawo do edukacji i prawa wyborcze). W 1908 roku kandydowała do Sejmu Krajowego we Lwowie przy poparciu Stronnictwa Ludowego i Koła Oświatowego Postępowych Kobiet – jej kandydatura została z przyczyn formalnych odrzucona. W roku 1918, po wywalczeniu przez polskie sufrażystki praw wyborczych dla kobiet w Polsce, została wybrana Przewodniczącą Zarządu Naczelnego Ligi Kobiet.

Wanda Bobkowska (1880-1948)

Nauczycielka, działaczka ewangelicka, historyczka, nauczycielka akademicka. Uzyskała tytuł doktorski na podstawie rozprawy „Nowe prądy w szkole ludowej na ziemiach polskich na początku wieku XIX”. Była jedną z pierwszych polskich ewangeliczek z tytułem doktorskim. To dzięki niej i jej aktywności w krakowskiej starszyźnie zborowej w roku 1927 zasiadły pierwsze kobiety.

Marcelina Kulikowska (1872-1910)

Absolwentka studiów przyrodniczych na Uniwersytecie w Genewie, polska poetka, działaczka społeczna i oświatowa, dramatopisarka, pierwsza polska reporterka, pedagożka i nauczycielka, ateistka. Współzałożycielka Towarzystwa Szkoły Gimnazjalnej Żeńskiej w Krakowie, nauczycielka w prowadzonym przez Towarzystwo pierwszym gimnazjum żeńskim. Autorka licznych reportaży drukowanych m.in. w „Kurierze Lwowskim”.